

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

โดย
นายธงชัย ตีมูลพันธ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

SCHOOL ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PHILOSOPHY OF
SUFFICIENCY ECONOMY OF SCHOOLS IN SAHAWITTAYASUKSA WANGSITA
UNDER THE SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระบุรี เขต 2

โดย นายธงชัย ตีมูลพันธ์

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโท

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ผู้รักษาการแทน)
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต นิรติศัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง อ่อนสัมพันธุ์)

630620066 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทฉบับที่ ๓

นาย ธงชัย ตีมูลพันธ์: การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อุทธ และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

630620066 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

MR. THONGCHAI DEEMUNPUN : SCHOOL ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY OF SCHOOLS IN SAHAWITTAYASUKSA WANGSITA UNDER THE SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR VORAKARN SUKSODKIEW, Ph.D.

The purposes of this study were to know 1) school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 2) the trend of school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2. The research sample was 77 people from administrators and government teachers at school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2, a total of 86 people. Opinionnaire and semi-structured interviews were used as research tools. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The findings indicated that:

1. The school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 overall were at a high level. When each aspect was considered, it was at a high level in all aspects. The arithmetic mean values were arranged in the following order: the outcome of success, organizing activities for student development activities, the school administration, curriculum and learning activities, and school personnel development.

2. The trend of school administration according to the philosophy of sufficiency economy of school in Sahawittayasuksa Wangsita under the Saraburi primary educational service area office 2 including 1) in terms of school administration, there should be a determining the vision and mission of the school in line with the Sufficiency Economy Philosophy and the changes in the 21st Century. 2) in terms of curriculum and learning activities, there should be integration of local curriculum with learning management according to the philosophy of sufficiency economy. 3) in terms of student, there should be development activities is to enhance learners to have the necessary skills in the 21st century by integrating according to the philosophy of sufficiency economy. 4) in terms of school personnel, there should be development is the promotion of personnel in educational institutions to be able to create innovations in learning management according to the philosophy of sufficiency economy. 5) in terms of result of success, the school should be development recognized for integrating the Sufficiency Economy Philosophy.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ แนะนำและตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ ประธานกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาในการแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนในสหวิทยศึกษาวังสีทา และครูโรงเรียนในสหวิทยศึกษาวังสีทา ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ วารสาร เอกสาร และวิทยานิพนธ์ทุกเล่มในการอ้างอิง ที่ช่วยให้การศึกษาอิสระครั้งนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 39 ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และเป็นกำลังใจมาโดยตลอด โดยประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่เป็นส่วนหนึ่งจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

นาย ชงชัย ตีมูลพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ข้อคำถามการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	11
ความหมายของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	11
ความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	14
การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	16
ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษา ในสถานศึกษา.....	17

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	20
การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	20
การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง).....	22
ความคาดหวังจากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	23
ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	24
ข้อมูลจำนวนนักเรียนและจำนวนครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
งานวิจัยในประเทศ.....	26
งานวิจัยต่างประเทศ.....	30
สรุป.....	32
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	33
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	33
ระเบียบวิธีวิจัย	34
แผนแบบการวิจัย.....	34
ประชากร	35
กลุ่มตัวอย่าง.....	35
ตัวแปรที่ศึกษา	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	40

สรุป.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	45
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	59
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	62
การอภิปรายผล	63
ข้อเสนอแนะ	69
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	70
รายการอ้างอิง	71
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	77
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์การสัมภาษณ์เพื่องานวิจัย และรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์	86
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	89
ประวัติผู้เขียน.....	92

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนนักเรียนและจำนวนครู ของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังสีทา.....	25
ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
ตารางที่ 3 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม.....	45
ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา.....	46
ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	49
ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	52
ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	55
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	57

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับปัญหาและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากพฤติกรรมของประชาชน ปัญหาแรงงาน รวมถึงภัยพิบัติทางธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ข้างต้นนั้น ก็รวมถึงประเทศไทยด้วย เช่น ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาแรงงานและการค้ามนุษย์ ปัญหา ด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ยังไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง และการเสื่อมถอยทางวัฒนธรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนไทยและสังคมไทย ในหลายประการ¹ จากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดการระบาดไปทั่วโลกอยู่ในขณะนี้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารและสิ่งของต่าง ๆ เนื่องจากต้องชะลอ การคมนาคมขนส่งต่าง ๆ ในหลายประเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้แต่ละประเทศเริ่มให้ความสำคัญ กับแนวคิดการพึ่งพาตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องการเพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารและ เครื่องอุปโภคบริโภคเองภายในประเทศ ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้ทุกภาคส่วน หันมาให้ความสำคัญกับปัจจัยการผลิตพื้นฐาน²

จากกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการศึกษา โดยเชื่อว่าการศึกษาคือเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาคน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ในส่วนของประเทศไทย ก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาศักยภาพและ ซืดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการ

¹สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, **แผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564** (กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและ ยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ), 1-2.

²Glauber, J. and other **COVID-19: Trade restrictions are worst possible response to safeguard food security**, 27, 2020.

และการพัฒนาประเทศ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น³ ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาคือ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด พวกเขาทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้⁴

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำรงชีวิตโดยยึดหลักความพอเหมาะพอดี ความมีเหตุผล และความไม่ประมาท ซึ่งทรงถือปฏิบัติด้วยพระองค์เองอย่างต่อเนื่องยาวนาน แต่มีการตระหนกอย่างจริงจังถึงความสำคัญของหลักเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงย้ำให้เห็นความสำคัญที่มีเศรษฐกิจแบบ “พอมีพอกิน” พัฒนาการให้สามารถ “อุ่มชูตัวเองได้” อีกครั้ง⁵

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้เกิดความยั่งยืน ดังนั้นจึงให้ความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาคุณภาพคน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ จึงต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติ เพื่อให้มี “คุณธรรม” และ “ความรู้” นำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตได้⁶ ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้มีการนำหลักการนี้มาใช้ในการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์ เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อน เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา

³สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579** (กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2560), 1.

⁴พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542," **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก (19 สิงหาคม 2542): 28.

⁵สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, **คู่มือการขับเคลื่อนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต** (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2650), 2-3.

⁶สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552- 2561)** (กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, 2553), 1.

บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการทำงาน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยรับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้มีความต่อเนื่องนำสู่วิถีชีวิตของประชาชน สามารถผลักดันให้ประเทศชาติพัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง⁷

เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา คือ การปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การจัดการศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินได้ใน 2 ส่วนคือ การบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ และการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน⁸ ดัชนีการศึกษาแห่งชาติซึ่งมักจะเน้นและยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกรอบของการบูรณาการร่วมกันในเรื่องของการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การพัฒนาคน การพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และการเตรียมประเทศไทยให้เดินหน้าไปสู่ความพร้อมในการสร้างประชาคมอาเซียน⁹ และจากแผนยุทธศาสตร์การบูรณาการการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พ.ศ.2557 - 2560) กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการดำเนินงานส่งเสริมและกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนา ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำหลักดังกล่าวมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและบรรจุไว้ในหลักสูตร เพื่อมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง¹⁰

⁷สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)** (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560.

⁸บุญมา มาดี, **การจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง**, เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก <http://krabi.nfe.go.th:800/19/?name=news2&file=readnews&id=38>.

⁹ประหยด พิมพา, "การศึกษาไทยในปัจจุบัน," **วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด** 7, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2561): 243.

¹⁰กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2559), 1.

ปัญหาของการวิจัย

การดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ถือเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อน โดยเฉพาะระดับสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด ภารกิจหลักของสถานศึกษา คือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ในการดำเนินงานต้องมีความเชื่อมโยงตั้งแต่ระดับการบริหารสถานศึกษา และระดับปฏิบัติการเรียนการสอน ตลอดจนระดับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนอีกด้วย โดยสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา เป็นกลุ่มสถานศึกษาในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 11 แห่ง จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีนโยบายในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา แต่จากรายงานการประเมินภายนอกรอบที่ 4 ของบางสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินแล้วนั้น พบปัญหาในการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ผ่านมา พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ไม่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเท่าที่ควร 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ขาดการส่งเสริมการนำหลักสูตรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาดำเนินการใช้จริง 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ขาดการกำกับ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) ด้านพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารและครูยังขาดความเข้าใจในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ การกำหนดแนวทางในการประเมินผลการทำกิจกรรมหรือการดำเนินงานภายในสถานศึกษาไม่ชัดเจนเท่าที่ควร¹¹ ถึงแม้จะมีการประชุม สัมมนาและอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนการจัดการบูรณาการด้านการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญและเป็นภารกิจของผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนที่ต้องทำความเข้าใจอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล¹²

¹¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 (สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2564), 28.

¹²ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, สัมภาษณ์, 22 เมษายน 2565.

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้และปลูกฝังหลักคิดต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ฉะนั้นผู้บริหาร และครู ต้องมีความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ข้อคำถามการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบในการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นพหุแนวทาง

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้นำทฤษฎีเชิงระบบ (systems approach) ตามกรอบแนวคิดของลูเนนเบิร์กและออสไตน์ (Lunenburg and Ornstein) ซึ่งได้กล่าวถึงวิธีการในเชิงระบบว่า มีความสัมพันธ์กันภายใน โดยระบบจะยอมรับปัจจัยนำเข้า (inputs) เพื่อเข้าสู่กระบวนการ (transformation process) ที่เปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าให้กลายเป็นผลผลิต (outputs) ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (external environment) ภายในและภายนอกองค์การ ในสถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีลักษณะเป็นระบบเปิด โดยปัจจัยนำเข้า (inputs) ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ส่วนกระบวนการ (transformation process) ของสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารงาน การเรียนการสอน การนิเทศ และสุดท้ายคือผลผลิต (outputs) ซึ่งจะเป็นผลมาจากการบริหารได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพผู้เรียน อยู่ภายใต้ปัจจัยสภาพแวดล้อม (context) ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานทั้งทางตรงและทางอ้อมได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภูมิศาสตร์ นโยบายการศึกษา โดยมีข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง แก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม¹³

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้มีนักวิชาการและหน่วยต่าง ๆ เสนอไว้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบการดำเนินงานตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัด

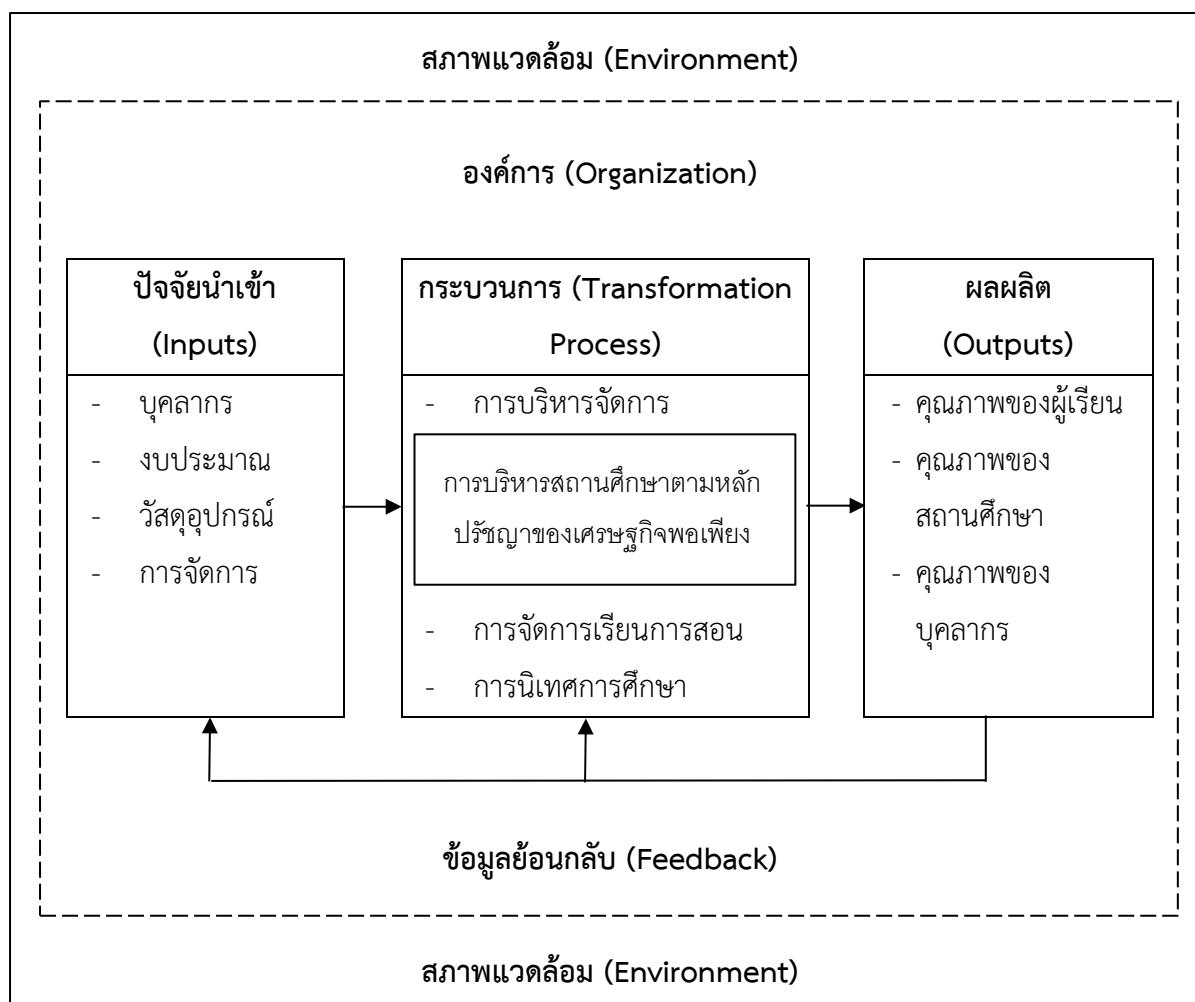
¹³Fred C. Lunenburg and Allen C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6 ed. (Belmont CA: Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-22.

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา¹⁴ และต่อมา กระทรวงศึกษาธิการ ก็ได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาเพิ่มเติมอีก 1 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการ บริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากร 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ¹⁵ จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถ นำเสนอขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

¹⁴กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนัก กิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552), 80-85.

¹⁵กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในภาคการศึกษา, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 62.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

ที่มา : Fred C.Lunenburg. and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (CA : Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-22.

: กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา**, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 62.

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย โดยศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ของ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา ไว้ 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนา บุคลากร 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ดังแผนภูมิที่ 2

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
1. ด้านการบริหารจัดการศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านพัฒนาบุคลากร
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 62.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามความหมายของคำศัพท์ เฉพาะในการวิจัยไว้ ดังนี้

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ต้องคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

แนวโน้มนการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางที่น่าจะเป็นไปในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากร 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

สถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 หมายถึง โรงเรียนที่มีหน้าที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาส ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 11 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนวัดท่าสีโพธิ์เหนือ โรงเรียนวัดท่าคล้อ โรงเรียนวัดหาดสองแควฯ โรงเรียนวัดถ้ำเต่า โรงเรียนวัดบ้านธาตุใต้ฯ โรงเรียนวัดเตาปูน โรงเรียนวัดบ่อโศรก โรงเรียนวัดสองคอนกลาง โรงเรียนวัดพระพุทธบาทน้อยมิตรภาพที่ 69 โรงเรียนบ้านฝั่งสามัคคี และโรงเรียนบ้านหินซ้อน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ” ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร คู่มือ ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ 2) สถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเผชิญกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

วิจิตร วรุตบางกูร ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมที่บุคคลหลายคนในองค์กรให้ความร่วมมือในการดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้ที่สนใจ เพื่อให้เกิดพัฒนาการทางความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่าง ๆ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ¹⁶

¹⁶ วิจิตร วรุตบางกูร, ศิลปศาสตร์น่ารู้สำหรับผู้นำ (กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น, 2558),

สมบุรณ์ พรรณนาภ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาให้แก่สมาชิกของสังคม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้¹⁷

นิพนธ์ กินาวงศ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า กระบวนการในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม โดยการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปตามระบบที่สังคมกำหนดไว้ เราเรียกบุคคลเหล่านี้ว่า “ผู้บริหาร”¹⁸

จากความหมายของการบริหารสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลภายในสถานศึกษา โดยมีแบบแผน วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างมีระบบ เพื่อสมาชิกในสังคมให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีคุณธรรมและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันได้

ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อแก้ไขให้ประชาชนรอดพ้นจากวิกฤติ และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมได้ให้ความหมายไว้ว่า ปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้พร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้เป็นอย่างดี¹⁹

¹⁷สมบุรณ์ พรรณนาภ, **หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน** (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2558), 4.

¹⁸นิพนธ์ กินาวงศ์, **หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารและการนิเทศการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร: พิษเนศ, 2558), 9.

¹⁹สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**, เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=2618.

อำพล เสนาณรงค์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ปรัชญา หรือแนวปฏิบัติ ในการดำรงชีวิต เพื่อความอยู่ดีกินดี ซึ่งประชาชนในทุกกลุ่มทุกอาชีพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้²⁰

อภิชัย พันธเสน ได้ให้ความหมายไว้ว่า ในการดำเนินชีวิตที่ต้องประกอบด้วย ความพอเพียง หรือความพอประมาณ แต่ก็ต้องมีเหตุผล นั่นคือความไม่โลภจนเกินไป ซื่อสัตย์สุจริต และไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น²¹

ปรียานุช พิบูลสราวุธ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง²²

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายไว้ว่า ปรัชญาในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติตน ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้ทรงมีพระราชดำรัสขึ้น เพื่อแก้ไขให้ประชาชนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ²³

จากความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัส ในการดำรงชีวิต โดยการยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ตลอดจนการใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ในการตัดสินใจและการกระทำ

ความหมายของการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ถือเป็นหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารที่จะต้องน้อมนำหลักการนี้

²⁰อำพล เสนาณรงค์, **องคมนตรีของคนไทยช่วยกันเผยแพร่เศรษฐกิจพอเพียง**, เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก [http://www.manager.co.th/QOL/View News.aspx](http://www.manager.co.th/QOL/View%20News.aspx).

²¹อภิชัย พันธเสน, **สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง** (กรุงเทพมหานคร: กองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2560), 17.

²²ปรียานุช ธรรมปิยา, **วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2556), 10.

²³ กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา**, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 6.

มาบูรณาการในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้หลายท่าน ดังนี้

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่นำมาใช้ในการพัฒนา เปลี่ยนแปลง หรือสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังถือว่าการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่นำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด คือประเทศชาติและประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขอย่างมั่นคง และยั่งยืน ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในปฏิบัติงานด้วย²⁴

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษาโดยการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงานและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งนี้ให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่ต้องคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และสุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า การนำหลักนี้มาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยรู้จักความพอประมาณนั้น สามารถช่วยลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจได้ มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนและสังคม เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ ย้ำเตือนให้องค์กรหรือบริษัทต่างๆตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ช่วยสร้างมาตรฐานของหลักธรรมาภิบาล นอกจากนี้ ยังมีส่วนในการกำหนดนโยบายและวางแผนยุทธศาสตร์ของชาติให้พัฒนาไปอย่างยั่งยืน และพัฒนาคนด้วยการปลูกฝังจิตสำนึกความพอเพียง

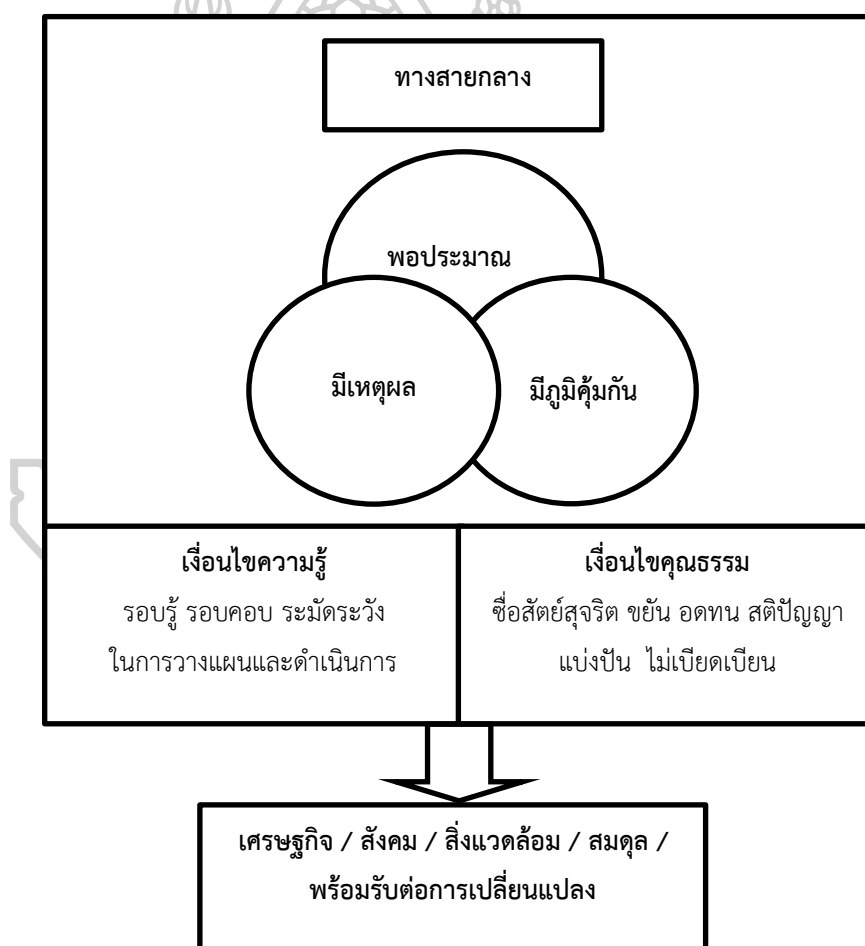
จากความสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หลักปรัชญานี้มีความสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิตของประชาชน และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ

²⁴วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน, เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก <http://www.wiruch.com/articles%20for%20article/article%20sufficiency%20economy%20mgt%20admin.pdf>

สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนใช้เป็นแนวคิดในการกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารตั้งแต่ระดับบุคคลชุมชน หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ สถาบัน จนถึงระดับรัฐบาลที่มีหน้าที่บริหารประเทศ

องค์ประกอบสำคัญในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำหลักการนี้มาใช้ในการขับเคลื่อนและสื่อสารที่กระชับ ในรูปแบบของหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบไปด้วยธรรม 3 ประการ คือ ความพอประมาณ การมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รากฐาน 2 เงื่อนไข คือ ความรู้ และคุณธรรม ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, **กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศในระยะ 4 ปี (2548 - 2551)**, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558), 17.

3 ห่วง เปรียบเสมือนธรรมหลักที่เป็นรายการตรวจสอบ

1. ความพอประมาณ คือ การทำอย่างพอดีตามทรัพยากรและความสามารถที่ตนมีอยู่ โดยไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น เปรียบเสมือนการประเมินตนเอง จะทำให้องค์กรเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจนว่าทรัพยากรและศักยภาพใดที่โดดเด่น และจุดใดที่ควรได้รับการพัฒนาในอนาคต

2. ความมีเหตุผล คือ การเข้าใจหลักความพอประมาณแล้วเกิดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน ด้วยเหตุและผลโดยละเอียด เพื่อให้เกิดการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเสมือนการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ ผลกระทบ รวมทั้งการคาดการณ์ในอนาคตเพื่อการวางแผนอย่างรอบคอบ

3. มีภูมิคุ้มกัน คือ การเตรียมความพร้อมในสถานการณ์ต่างๆ หรือก็คือความไม่ประมาทนั่นเอง บางครั้งมักมีเหตุการณ์ที่อยู่เหนือการควบคุม จึงควรมีภูมิคุ้มกันเพื่อลดหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2 เงื่อนไข เปรียบเสมือนรากฐานที่มีไว้เพื่อพุงส่วนลำตัวซึ่งมีอยู่ 3 ห่วงข้างต้น ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ เป็นส่วนสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานอย่างความรอบคอบ จึงควรมีความรู้ที่รอบด้าน และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องถือเป็นการสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งอย่างยั่งยืน

2. คุณธรรม บุคลากรควรยึดมั่นในหลักจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดการคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม ตลอดจนเสริมสร้างความสามัคคี ความเพียร และความซื่อสัตย์²⁵

การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา คือการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญานี้ไปจัดการศึกษา ส่งเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของวิทยากร แกนนำ ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการสถานศึกษา และจัดทำเครื่องมือ/คู่มือ การบริหารจัดการสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาองค์กรและบุคลากร คือ การอบรมพัฒนาองค์ความรู้แก่ ครู อาจารย์ ผู้สอน ในสถานศึกษา ฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา และเสริมศักยภาพความเข้มแข็งของผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้

²⁵ วัชรธรรม ฤกษ์สุพรรณิการ์, วัณ นธรรมองค์กรยั่งยืนกับเศรษฐกิจพอเพียง (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์, 2564), 59-67.

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย คือ การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ส่งเสริมการขยายผลการขับเคลื่อน ส่งเสริมการประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าว ให้มีความเข้มแข็งในการขยายผลเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ การเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา โดยจัดทำและผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้า เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล และจัดมหกรรมภาคการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล คือ การติดตามผลการดำเนินงานพัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล การสุ่มตรวจผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียง และการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ²⁶

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ ยังได้กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ทุกคนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถนำแนวคิดและหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการทำงาน และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

การดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

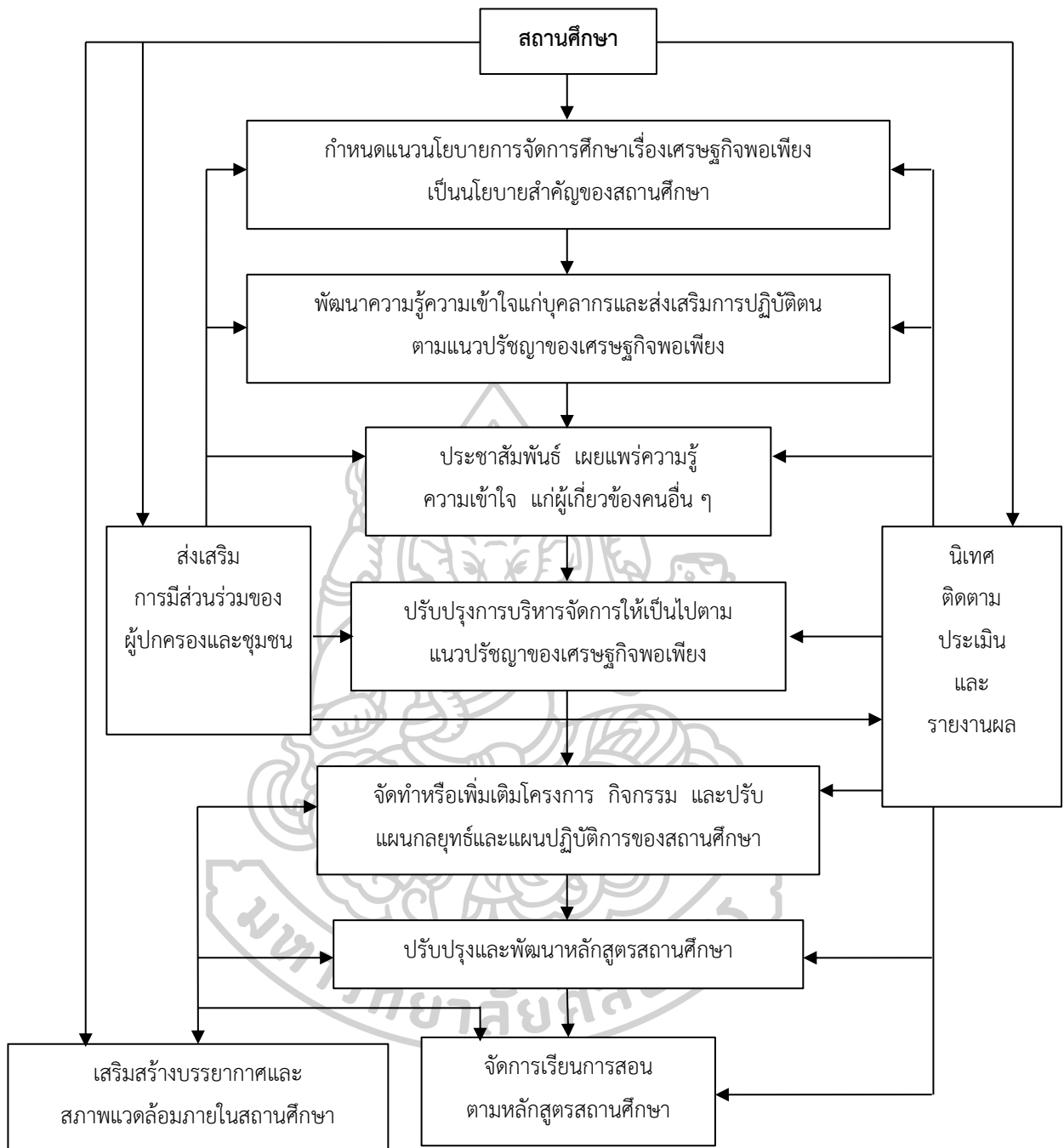
1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา
2. พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ
4. ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนากิจการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

²⁶กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 22.

6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
7. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา
8. เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
9. จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ
10. ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในชั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนการดำเนินการ²⁷ ดังแผนภูมิที่ 4

²⁷กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดี, 2553), 24.

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

ที่มา : อรรวรรณ ป้อมดำ, การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, (ลพบุรี :
ม.ป.ท., 2561), 15.

การขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ดำเนินการน้อมนำหลักการดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการกำหนดเป็นนโยบาย งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไป ชุมชนสัมพันธ์ นำหลักการทรงงาน (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา และบริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม รู้รักสามัคคี ไม่ประมาท

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยการสอนวิชาเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักสูตรการจัดการศึกษา บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยต่อยอดหรือพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม บริบทของสถานศึกษา มีการวางแผนอย่างรอบคอบ คำนึงถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ใช้หลักคิด หลักปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับหลักวิชาการอย่างสมเหตุสมผล และส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยการกำหนดแผนงาน โครงการการพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ โดยจัดสภาพภูมิทัศน์ในสถานศึกษา สร้างบรรยากาศที่ดี ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา รายงานผลการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน และ มีการเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้²⁸

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1. ด้านนโยบายและการจัดการองค์กร การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการโรงเรียนนั้น สิ่งแรกคือผู้บริหารจะต้องศรัทธาและเชื่อมั่นในหลักการดังกล่าวว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตทุกสาขาวิชาชีพให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เกิดความสมดุลในสังคมได้ จากนั้นจึงศึกษาค้นคว้าเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น และนำมาสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างและสร้างแกนนำครู นักเรียน โดยปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ยึดหลักความคุ้มค่าและคำนึงผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อเห็นว่าหลักนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเอง

²⁸กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 43.

ได้ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน ให้ครูเป็นบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดเด็ก และดำเนินงานโครงการในโรงเรียนโดยการขยายผลให้ครูได้เข้าใจในหลักคิด ควบคู่ไปกับ 3 หลักการ คือ หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เน้นการมีส่วนร่วม หลักการบูรณาการทั้งระบบ และหลักการดำเนินงานตามวงจร PDCA (Plan Do Check Action) กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนที่ทุกฝ่ายต้องรับผิดชอบร่วมกัน

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร ได้จัดให้มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักดังกล่าว และการนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้าจากสื่อต่างๆ และนำเสนอในที่ประชุมกลุ่ม ส่งเสริมให้ครูนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดสู่นักเรียนให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้เช่นกัน นอกจากนี้ยังจัดให้มีการรวมกิจกรรมที่ส่งเสริมหลักพอเพียงในโรงเรียน

3. ด้านงบประมาณและการบริหารการเงิน มีการประชุมครูเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะปานกลางเพื่อนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปีโดยมีนโยบายให้ใช้หลักความพอเพียงในการวางแผนให้ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่องของการตั้งงบประมาณต้องอยู่ในหลักพอประมาณและมีเหตุผลที่อธิบายได้และการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานกำหนดเป็นนโยบายให้ใช้หลัก 1A 3R (Avoid – หลีกเลี่ยงหรืองดใช้ของที่ไม่จำเป็น หรือของที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง, Reduce – หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้หรือบริโภคของบางอย่างได้เสียทีเดียว พยายามลดการใช้ให้น้อยลง Reuse–ใช้ซ้ำ พยายามใช้ของที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์ที่สุด รวมถึงการ Repair หรือซ่อมแซมของที่ยังใช้ได้อยู่ Recycle–แปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ นำวัสดุไปผ่านกระบวนการรีไซเคิลกลับมาใช้ใหม่) เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และปลูกฝังนิสัยความประหยัดให้กับนักเรียน จัดให้มีการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีการนำสภาพการเงินของโรงเรียนมาร่วมวิเคราะห์ทุกสัปดาห์

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ได้นำหลักดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยมอบหมายงานให้มีความใกล้เคียงกันไม่ไห้คนใดคนหนึ่งรับผิดชอบงานมากเกินไป โดยกำหนดชั่วโมงสอนให้ครูทุกคนต่างกันไม่เกิน 3-5 ชั่วโมง มอบหมายงานพิเศษแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ งานพิเศษบังคับที่ทุกคนต้องรับผิดชอบ ได้แก่ ครูที่ปรึกษา ครูหอพัก ครูเวรประจำวัน ครูที่ปรึกษา อาชีพ เป็นต้น และงานพิเศษตามนโยบายจะมอบหมายตามความสามารถและความถนัด ด้านการจัดการเรียนรู้ ประชุมครูเพื่อร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดนโยบายให้ครูนำหลักคิดของความพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จึงได้พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจโดยการอบรม ศึกษาดูงาน ค้นคว้าด้วยตนเองตามสื่อต่างๆและลงมือปฏิบัติจริง

5. ด้านการบริหารระบบภาคร่วมพัฒนา ได้สัมพันธ์กับชุมชน 2 รูปแบบ คือ เรียนรู้และเผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากชุมชน และจากโรงเรียนสู่ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยส่ง

คณะครู นักเรียนไปเรียนรู้วิธีการประยุกต์ใช้หลักดังกล่าวจากหมู่บ้านหรือชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญานี้มาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน²⁹

การประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)

การประเมินสถานศึกษาพอเพียง เป็นการประเมินระดับคุณภาพการปฏิบัติของสถานศึกษาใน 5 ด้าน ซึ่งระบุในเครื่องมือประเมินสถานศึกษาพอเพียง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ การวางแผนงบประมาณที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา การดำเนินการ ติดตามผลการดำเนินการ นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดแหล่งเรียนรู้และประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดมวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง นอกจากนี้ต้องมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำเครื่องมือวัดผล ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง/พัฒนาและเผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนา หมายถึง การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งจำเป็นต้องมีแผนงานแนะแนวและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้

²⁹สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, **คู่มือตัวอย่างความสำเร็จ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ประเภทองค์กรภาครัฐในส่วนภูมิภาค (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2556), 6.

มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เช่นกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา มาจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือวัฒนธรรม มีการติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมและนำผลมาปรับปรุง/พัฒนาต่อไป

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามขยายผล จะต้อง มีแผนงาน/โครงการสำหรับการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และต้องจัดประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ หมายถึง ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหาร บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตนได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง³⁰

ความคาดหวังจากการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ภาพความสำเร็จที่คาดหวังของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง³¹ ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเผยแพร่หลักการ แนวคิด และสามารถนำหลักการ แนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

³⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, *คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา*, (กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2559), 62-92.

³¹ กระทรวงศึกษาธิการ, *แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง*, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดี, 2553), 30.

2. ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเผยแพร่หลักการ แนวคิด และสามารถนำหลักการ แนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

3. บุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเผยแพร่หลักการ แนวคิด และสามารถนำหลักการ แนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

4. ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเผยแพร่หลักการ แนวคิด และสามารถนำหลักการ แนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการปฏิบัติ และเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

5. นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถปฏิบัติตนตามแนวทางปรัชญาดังกล่าวได้

จากความคาดหวังที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม และปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนการดำรงชีวิต ตลอดจนการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันต่างๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมดุลและยั่งยืน³²

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 รับผิดชอบจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอแก่งคอย อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง อำเภอมวกเหล็ก และ อำเภอวังม่วง มีสถานศึกษา ในความรับผิดชอบจำนวน 135 แห่ง ได้บริหารจัดการการจัดการศึกษา ขั้น พื้นฐาน ให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาให้ได้ มาตรฐานการศึกษาเพื่อบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553 (ฉบับที่3) และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 3 และตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ทั้งนี้

³²กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดี, 2553), 4.

ได้กำหนดรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษารูปแบบของเครือข่ายสหวิทยศึกษา เป็นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษา จำนวน 14 สหวิทยศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเฉพาะสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 จำนวน 11 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนวัดท่าสีโพธิ์เหนือ โรงเรียนวัดท่าคล้อ โรงเรียนวัดหาดสองแควฯ โรงเรียนวัดถ้ำเต่า โรงเรียนวัดบ้านธาตุใต้ฯ โรงเรียนวัดเตาปูน โรงเรียนวัดบ่อไทรก โรงเรียนวัดสองคอนกลาง โรงเรียนวัดพระพุทธรบาทน้อยมิตรภาพที่ 69 โรงเรียนบ้านฝั่งสามัคคี และโรงเรียนบ้านหินซ้อน ดังแสดงในตารางที่ 1

ข้อมูลจำนวนนักเรียนและจำนวนครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนนักเรียนและจำนวนครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา

สถานศึกษา	จำนวนบุคลากร		จำนวนนักเรียน
	ผู้บริหาร	ครู	
1. โรงเรียนวัดท่าสีโพธิ์เหนือ	1	3	84
2. โรงเรียนวัดท่าคล้อ	1	4	98
3. โรงเรียนวัดหาดสองแควฯ	1	4	84
4. โรงเรียนวัดถ้ำเต่า	1	12	277
5. โรงเรียนวัดบ้านธาตุใต้ฯ	1	3	84
6. โรงเรียนวัดเตาปูน	1	16	255
7. โรงเรียนวัดบ่อไทรก	1	2	72
8. โรงเรียนวัดสองคอนกลาง	1	15	241
9. โรงเรียนวัดพระพุทธรบาทน้อย มิตรภาพที่ 69	1	16	275
10. โรงเรียนบ้านฝั่งสามัคคี	1	8	110
11. โรงเรียนบ้านหินซ้อน	1	13	132
รวม	11	96	1,712

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศ, ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2, เข้าถึงเมื่อ 10 มิถุนายน 2565, เข้าถึงได้จาก http://emis.saraburi2.org/info/index.php?module=all_school

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รัตนา หลวงกลาง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ 2) แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ได้แก่ 1) การบริหารจัดการที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1. ปรับโครงสร้างการบริหาร 2. พัฒนาบุคลากร 3. กำหนดยุทธศาสตร์ 4. นิเทศภายใน 2) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การจัดการกระบวนการเรียนการสอน มีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและชุมชน สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ 4) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย³³

จุฑามาส พัฒนศิริ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) แนวการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 มีแนวทางการบริหาร คือ 2.1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ จัดประชุมบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชิญวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ มีการกำกับดูแลติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 2.2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ และส่งเสริม

³³รัตนา หลวงกลาง, "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2," **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม** 9 (เมษายน 2558): 589.

ให้มีการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (2.3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ จัดทำกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนอยู่อย่างพอเพียง จัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรม และนำผลงานมาจัดประกวดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (2.4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา คือ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรให้มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ มีการประกวดหรือนำเสนอผลงานตามกิจกรรมที่ได้ทำหลังจากมีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบของ Best Practice (2.5) ด้านผลลัพธ์/ความสำเร็จ คือ จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการออม มีการบูรณาการให้มีวิชาเรียน หรือเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีในครัวเรือน การทำบัญชีรับ - จ่าย ให้นักเรียนนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงงานหรือจัดนิทรรศการ เพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พิชญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ยกเว้นด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05³⁴

พินิจ เครือเหล่า ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยผลคูณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการจัด

³⁴พิชญาดา สิงห์เลิศ, "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560), 85-87.

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคมในด้านที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 2.1) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.2) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.3) สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง³⁵

ณัฐพร เอี่ยมหรุ่น ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณ ด้านการเกี่ยวข้องกับสังคม ด้านความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงในงาน ด้านประชาธิปไตยในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการด้านสังคม ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรม 3) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01³⁶

³⁵พินิจ เครือเหลา, "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม" (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), 78.

³⁶ณัฐพร เอี่ยมหรุ่น, "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561, 2561), 109..

มัลลิกา สีดาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางยกระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะในการใช้ชีวิต รู้จักแก้ปัญหา และ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ จนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่³⁷

อุปสรา สิทธิพงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ 2) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต รักความเป็นไทย ตามลำดับ 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัด

³⁷มัลลิกา สีดาเดช, "ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2563), 164-167.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .350 และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ เท่ากับ .592³⁸

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟิลลิป (Philip) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น พบว่าความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยลังเลของรัฐสวัสดิการ อย่างอเมริกาความพอเพียงได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นแนวทางที่มีความสัมพันธ์กับเสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ดีเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ข้อตกลงร่วมกันในเชิงปฏิบัติ แต่เป็นนโยบายที่ใช้โดยไม่มีการกำหนดความหมาย หรือนิยามร่วมกัน วัตถุประสงค์การศึกษาครั้งนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงการกำหนดเนื้อหาจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นนโยบายเป้าหมายทางสังคม ที่ตรงกับการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงการใช้แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการศึกษาการกำหนดนิยามความหมายของความพอเพียงของตนเองจากล่างไปสู่บน ที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำ ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคือ ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน³⁹

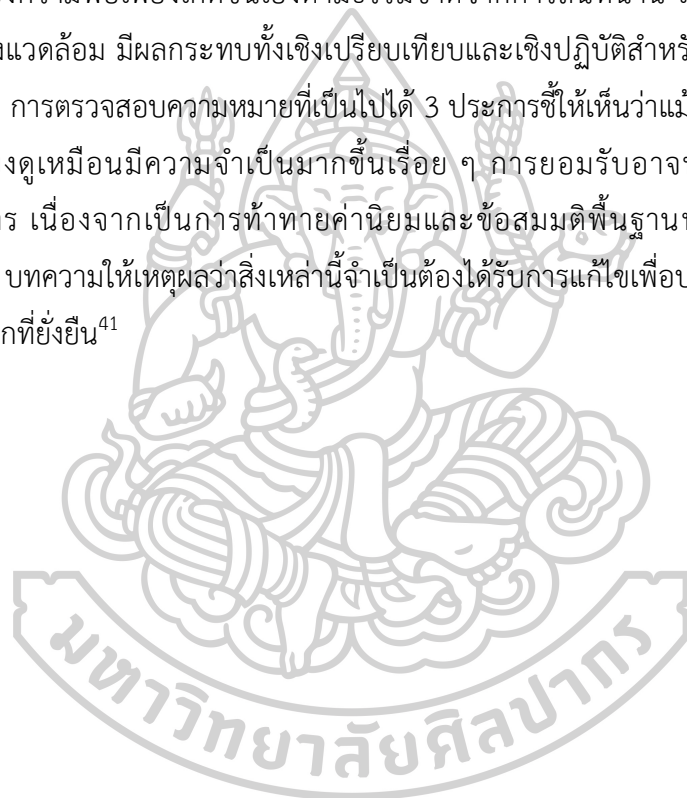
อังเกอร์ (Unger) ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมของชนชั้นกลาง พบว่าพระมหากษัตริย์ไทยทรงแสดงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถือเป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติต่างยอมรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไรก็ตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังเผชิญกับนักวิจารณ์หลายคน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะนักวิจารณ์ไม่เห็นด้วยกับมุมมองทางการเมืองของสถาบันพระมหากษัตริย์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่เข้าใจกันว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์มากที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นฐานในการช่วยให้คนไทยให้ก้าวไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกาภิวัตน์ เพื่อสนับสนุนความเข้าใจนี้ บทความนี้ได้แนะนำแนว

³⁸อุปสรุ สิริพิพงษ์, “ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3,” การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13, (12 พฤษภาคม 2565), 2169.

³⁹Young P. Philip, "A Bottomup Definition of Self-sufficiency Voices from Low-income Jobseekers," *Qualitative Social Work* 8, 3 (September 2009): 357-376.

ทางการเอาตัวรอดที่คล้ายคลึงกันในวงกว้างและเน้นที่บรรทัดฐานซึ่งเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กับการเริ่มของระบบทุนนิยมในรัสเซีย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา⁴⁰

บอทเทอรี (Bottery) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำ, ธรรมชาติของความพอเพียงและความยั่งยืนของการศึกษา พบว่า แนวคิดเรื่องความพอเพียงยังไม่เข้าสู่ความคิดทางการศึกษากระแสหลัก และยังคงต้องทำเครื่องหมายบนความเป็นผู้นำด้านการศึกษา อย่างไรก็ตาม แนวความคิดที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะแนวคิดเรื่องความยั่งยืนและทฤษฎีความซับซ้อนกำลังเริ่มถูกสังเกต บทความนี้ตรวจสอบแนวคิดทั้งสองนี้และใช้เพื่อวิจารณ์แนวคิดประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจ ก่อนที่จะโต้แย้งว่าแนวคิดเรื่องความพอเพียงเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจากการสนทนานี้ แนวคิดนี้ แต่เดิมมาจากการคิดด้านสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบทั้งเชิงเปรียบเทียบและเชิงปฏิบัติสำหรับองค์กรการศึกษาและความเป็นผู้นำ การตรวจสอบความหมายที่เป็นไปได้ 3 ประการชี้ให้เห็นว่าแม้การยอมรับแนวคิดเรื่องความพอเพียงดูเหมือนมีความจำเป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ การยอมรับอาจนำไปสู่ปัญหาอื่นๆ อีกหลายประการ เนื่องจากเป็นการท้าทายค่านิยมและข้อสมมติพื้นฐานทางสังคมบางประการ อย่างไรก็ตาม บทความนี้ให้เหตุผลว่าสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการเป็นผู้นำที่ยั่งยืนและโลกที่ยั่งยืน⁴¹

⁴⁰Danny Unger, "Sufficiency Economy and the Bourgeois Virtues," *Asian Affairs: An American Review* 36 (2009): 139-156.

⁴¹Mike Bottery, "Leadership, the Logic of Sufficiency and the Sustainability of Education," *Educational Management Administration & Leadership* 40, 4 (April 2012): 449-463.

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีเป้าหมายสำคัญคือการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและแบ่งปันมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยมเอกลักษณ์ความเป็นไทย ซึ่งเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงและการปฏิบัติให้ดำเนินไปในทางสายกลางทำให้เกิดการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบการดำเนินงานตามแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาไว้ 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากร 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ดังนั้นการศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จึงนับว่ามีประโยชน์ต่อสถานศึกษา หากได้นำหลักปรัชญาดังกล่าวไปบูรณาการในการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และจำเป็นต้องมีแนวทางในการพัฒนาเพื่อที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ซึ่งการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้สำเร็จตามกำหนด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัยเป็นการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ พร้อมทั้งรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร ทฤษฎีข้อมูล กฎ ระเบียบ ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัยภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาจัดทำโครงร่างและเสนอขออนุมัติโครงร่างการค้นคว้าอิสระ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

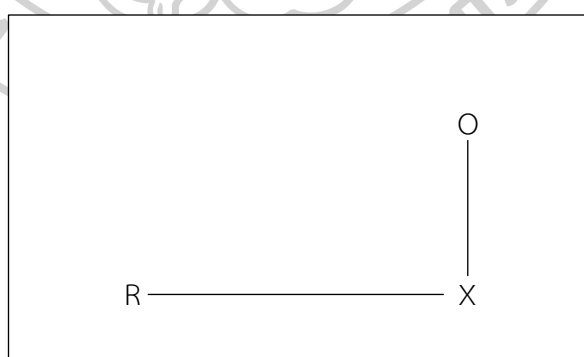
ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการดำเนินการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ แก้ไขจัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อดำเนินการขอสอบการค้นคว้าอิสระ ตลอดจนแก้ไขรายงานผล ตามที่คณะกรรมการชี้แนะ แล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัย จึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปร ที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยแบบ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ดังนี้

R	หมายถึง	ตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่ม
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน ข้าราชการครู จำนวน 96 คน รวมทั้งสิ้น 107 คน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิด ตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 86 คน⁴² และใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดแบ่งประชากรออกตามตำแหน่งหน้าที่ คือ ผู้บริหาร และข้าราชการครู
2. สุ่มประชากรแต่ละตำแหน่งหน้าที่ ตามสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวน ประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ผู้ให้ข้อมูล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ผู้บริหารสถานศึกษา	11	9
2	ข้าราชการครู	96	77
	รวม	107	86

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ของกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

⁴²Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal for Education and Psychological Measurement* 3, 7 (November, 1970): 608.

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดนโยบาย แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ การวางแผนงบประมาณที่นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษา การดำเนินการ ติดตามผลการดำเนินการ นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดแหล่งเรียนรู้และประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดมวลประสบการณ์ ที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดทำ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่ช่วยเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง นอกจากนั้นต้องมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดทำเครื่องมือวัดผล ประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง/พัฒนาและเผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งจำเป็นต้องมีแผนงานแนะแนวและการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ มีแผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เช่น กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา มาจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม มีการติดตามผลการดำเนินกิจกรรมและนำผลมาปรับปรุง/พัฒนาต่อไป

2.4 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามขยายผล จะต้องมีแผนงาน/โครงการสำหรับการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และต้องจัดประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานเพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ หมายถึง ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหาร บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตนได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภทคือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีจำนวน 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's scales)⁴³ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เพื่อทราบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภทคือ

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ผู้วิจัยได้เลือกแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นโดยนางสาวณัฐพร เอี่ยมหรุ่น จากงานวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

⁴³Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw-Hill, 1992), 74.

ของข้อคำถาม อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 และหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .812⁴⁴

2. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Interview) จำนวน 6 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปยังผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อนัดพบ สัมภาษณ์ จัดบันทึกรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการของกลุ่มสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือแจ้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถามทราบ และอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้
3. ผู้วิจัยนำหนังสือไปส่งยังแต่ละสถานศึกษาของกลุ่มสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

⁴⁴ณัฐพร เอี่ยมหรั่ง, “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561), 135-137.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) ประกอบด้วย ผู้บริหารและข้าราชการครูของสถานศึกษา ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 11 แห่ง โดยมีผู้บริหาร จำนวน 9 คน ข้าราชการครู จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดทำข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำเครื่องมือแต่ละฉบับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
2. ตรวจสอบระดับความคิดเห็นแต่ละข้อของเครื่องมือแต่ละชุด
3. จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถาม
4. ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
5. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) โดยนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best)⁴⁵ ไว้ดังนี้

⁴⁵John W. Best, *Research in Education* (New York: Prentice, 1970), 190.

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 - 5.00 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

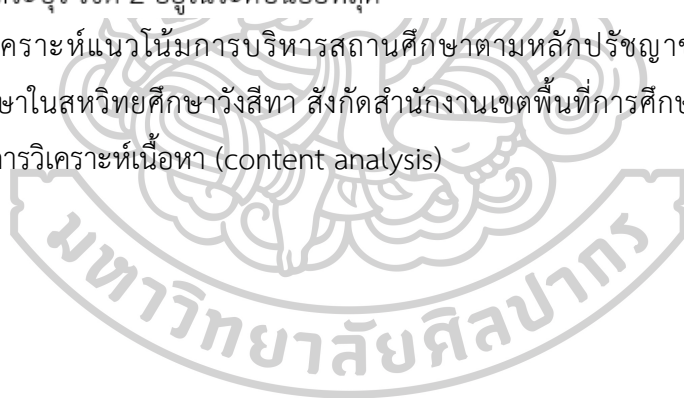
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 - 4.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 - 3.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 - 2.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 - 1.49 หมายถึง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้บริหารและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน และข้าราชการครู 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท 1) แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ (1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และ (2) สอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (frequency : f) ร้อย ละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2” เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตอบข้อคำถามของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามที่ส่งกลุ่มตัวอย่าง 2 โดยใช้ผู้บริหารและข้าราชการครูของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน และข้าราชการครู 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน โดยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 86 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน และข้าราชการครู 77 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 86 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	29	33.72
- หญิง	57	66.28
รวม	86	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	21	24.42
- 31 – 39 ปี	26	30.23
- 40 – 49 ปี	24	27.91
- 50 ปีขึ้นไป	15	17.44
รวม	86	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
- ปริญญาตรี	62	70.09
- ปริญญาโท	24	27.91
รวม	86	100.00
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	9	10.47
- ข้าราชการครู	77	89.53
รวม	86	100.00
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
- ต่ำกว่า 10 ปี	35	40.70
- 11 – 20 ปี	31	36.05
- 21 ปีขึ้นไป	20	23.25
รวม	86	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู จำนวน 86 คน เป็นเพศชาย 29 คน คิดเป็นร้อยละ 33.72 และเป็นเพศหญิง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 66.28 ด้านอายุพบว่า อายุ 31 – 39 ปี มีมากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 30.23 รองลงมา คือ อายุ 40 – 49 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็น

ร้อยละ 24.42 และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17.44 ด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีมากที่สุด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 70.09 และระดับปริญญาโท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 27.91 ด้านตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.47 และข้าราชการครู จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 89.53 และด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีมากที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 รองลงมาคือ 11 – 20 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 36.05 และ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกรายด้านและภาพรวม โดยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ซึ่งผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในภาพรวม

(n = 86)

ด้าน	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.01	0.76	มาก
2	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.99	0.75	มาก
3	ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.01	0.71	มาก
4	ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.97	0.85	มาก
5	ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	4.06	0.75	มาก
	รวม	4.01	0.81	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.75) ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.71) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.76) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.75) และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.71 - 0.85 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกันไปในทิศทางเดียวกัน

การวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สามารถวิเคราะห์เพื่อหาค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจำแนกเป็นรายด้านแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 5 - 9

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาการบริหารจัดการสถานศึกษา				
1	มีนโยบายนำน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.24	0.82	มาก
2	ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.09	0.80	มาก

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (ต่อ)

(N = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	S.D.	ระดับ
3	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น่า้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.01	0.96	มาก
4	นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	3.86	1.11	มาก
5	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.88	1.14	มาก
6	ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.91	1.05	มาก
7	ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.91	1.05	มาก
8	นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.93	1.04	มาก
9	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.07	0.95	มาก
10	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.12	0.86	มาก
11	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.20	0.85	มาก

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
12	นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.92	1.06	มาก
13	บริหารอาคารสถานที่ และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.95	1.07	มาก
14	ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.05	0.96	มาก
รวม		4.01	0.76	มาก

จากตารางที่ 5 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.82) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.85) ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.86) ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.80) มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.95) ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.96) ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.96) บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.07) นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.04) นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.06) ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.05) ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.05) มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.14) และนำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.80 – 1.14 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตาม มาตรฐานการเรียนรู้	4.08	0.85	มาก
2	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	4.12	0.87	มาก
3	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.02	0.98	มาก

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4	มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.06	0.93	มาก
5	คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	3.87	1.00	มาก
6	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	3.91	1.03	มาก
7	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	1.06	มาก
8	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.90	1.02	มาก
9	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	0.95	มาก
10	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน	3.91	0.96	มาก
11	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.03	0.91	มาก
12	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.97	มาก

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
13	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.07	0.83	มาก
14	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.06	0.95	มาก
รวม		3.99	0.75	มาก

จากตารางที่ 6 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.87) มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.85) รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.83) มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.93) จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.95) จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.91) มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.98) ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.97) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.06) จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.95) ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.96) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 1.03) จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.02) และคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.00) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.83 – 1.06 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 คำนวณหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
1	มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.16	0.68	มาก
2	จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.05	0.79	มาก
3	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.10	0.89	มาก

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4	ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.93	1.02	มาก
5	นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.93	0.98	มาก
6	มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”	3.88	1.01	มาก
7	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	0.91	มาก
8	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.07	0.90	มาก
9	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.90	มาก
10	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.06	0.81	มาก
11	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.05	0.88	มาก
12	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.01	0.90	มาก
13	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.05	0.91	มาก

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
14	ติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	0.92	มาก
15	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงานกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.99	0.80	มาก
รวม		4.01	0.71	มาก

จากตารางที่ 7 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.68) มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.89) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.90) ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.81) จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.79) นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.88) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.91) มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.90) มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90) ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.92) นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.80) จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.91) นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.98) ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.02) และมีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง” ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.01) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.68 – 1.02 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา				
1	มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	1.01	มาก
2	มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการงานหน้าที่	3.93	0.95	มาก

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	S.D.	ระดับ
3	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	3.95	1.03	มาก
4	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา	4.01	1.06	มาก
5	ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.99	0.98	มาก
6	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.00	1.01	มาก
7	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.94	1.02	มาก
รวม		3.97	0.85	มาก

จากตารางที่ 8 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 1.06) นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 1.01) ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = 0.98) มีแผนงาน/โครงการพัฒนา

บุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.01) ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 1.03) ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินงานชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.02) และมีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.95) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.95 – 1.03 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกันไปทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีรายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ				
1	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง	4.27	0.71	มาก
2	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง	4.17	0.77	มาก
3	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.08	0.84	มาก
4	บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	0.92	มาก
5	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์	4.08	0.94	มาก

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (ต่อ)

(n = 86)

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	4.00	1.01	มาก
7	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์	3.97	1.08	มาก
8	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา	3.94	1.11	มาก
9	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ	4.05	1.09	มาก
10	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม	4.01	0.90	มาก
11	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม	4.03	0.84	มาก
12	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม	4.03	0.81	มาก
รวม		4.06	0.75	มาก

จากตารางที่ 9 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.71) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.77) บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.92)

บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.84) บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.94) ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 1.09) ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.81) ผู้เรียนปฏิบัติตนดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.84) ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.90) บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.01) บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.08) และผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 1.11) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.71 – 1.11 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์ระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 รายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านพัฒนาบุคลากร 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ จากผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เพื่อทราบแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 คน ผลการวิเคราะห์แต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศึกษา

ด้านการบริหารจัดการศึกษา

- 1) ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
- 2) ควรมีการขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐสู่สถานศึกษา และต่อยอดจากสถานศึกษาสู่ชุมชน
- 3) ควรมีการสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริง หรือการจำลองแหล่งเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 1) ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ควรมีการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน
- 3) ควรมีการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 1) ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ควรมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้พอเพียงและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 3) ควรมีการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีแนวทางที่ชัดเจนและมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

4. ด้านพัฒนาบุคลากร

ด้านพัฒนาบุคลากร

- 1) ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ควรมีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยากรด้านการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

- 1) ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ควรมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยใช้ผู้บริหารและข้าราชการครู ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา 9 คน และข้าราชการครู 77 คน รวมทั้งสิ้น 86 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เพื่อหาแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ (frequency : f) ร้อยละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2” สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ตามแบบสอบถามทั้ง 5 ด้าน จึงนำมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 6 คน ได้มีความคิดเห็น ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐสู่สถานศึกษา และต่อยอดจากสถานศึกษาสู่ชุมชน และการสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริง หรือการจำลองแหล่งเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน และการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประสานความร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างศูนย์การเรียนรู้พอเพียงและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางที่ชัดเจนและมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

2.4 ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยากรด้านการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนไปสู่สถานศึกษา โดยมีการกำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการและประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปบูรณาการและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดการตระหนักในความสำคัญและทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง สถานศึกษาจึงมีแนวทางในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ปลูกฝังและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนสามารถมีส่วนร่วมมีการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาอยู่เสมอ มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมนโยบายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งจากผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้การดำเนินการต่างๆ ดีขึ้นตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มิเคลสัน (Michelsson) ได้ศึกษาเรื่อง ความพอเพียง : การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ได้กล่าวว่า ความพอเพียงเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นหนทางในการทำให้การบริโภคและการผลิตอยู่ในขอบเขตทางนิเวศวิทยา โดยการดำเนินการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและบูรณาการมากขึ้นเกี่ยวกับ

ความพอเพียง และเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการปฏิบัติต่อความพอเพียงในระดับเศรษฐกิจและ
ผู้ดำเนินการ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิม
เลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยอภิปรายผลแยกรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนนโยบาย
ในสถานศึกษา ผู้บริหารมีความเข้าใจในการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง มีการดำเนินการและติดตามผลการดำเนินการเป็นประจำทุกปี มีการกำหนด
นโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษา มีการนำผลการติดตามการดำเนินงาน
มาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และประสานสัมพันธ์กับชุมชน
ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ที่ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา
พอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหาร
จัดการสถานศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา
สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้มีแผน
จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำเครื่องมือ
วัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ตลอดจนรายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดแสดงเผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง ได้ศึกษา
เรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตร

และการจัดการเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุปสรานี สิทธิพงษ์ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง” มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่างๆ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง และมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีดาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของฟิลลิป (Philip) ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาไทย ในมุมมองที่กว้างขึ้น ได้กล่าวว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามา เพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

1.4 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และสร้างมาตรฐานในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญาดา สิงห์เลิศ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาหลายแห่งได้รับการรับรองตามคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา และสามารถปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีตาเดช ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีค่ามัธยเลขคณิตอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิณิจ เครือเหลา ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีค่ามัธยเลขคณิตอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 มีดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา คือ ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การขับเคลื่อนนโยบายจากภาครัฐสู่สถานศึกษา และต่อยอดจากสถานศึกษาสู่ชุมชน และการสร้างแหล่งเรียนรู้เสมือนจริง หรือการจำลองแหล่งเรียนรู้โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัลลิกา สีตาเดช ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาไว้ว่า ควรมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา กำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติการ โครงการให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับ อังเกอร์ (Unger) ที่ได้ศึกษาเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมของชนชั้นกลาง ได้กล่าวว่า โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติต่างยอมรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่เข้าใจกันว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีประโยชน์มากที่สุดในฐานะที่เป็นพื้นฐานในการช่วยให้คนไทยให้ก้าวไปท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลกาภิวัตน์

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ให้กับผู้เรียนโดยปราชญ์ชาวบ้าน และการสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้

จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส พัฒนศิริ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ควรส่งเสริมให้มีการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ ฟิลลิป (Philip) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเทศไทยในมุมมองที่กว้างขึ้น ซึ่งได้กล่าวว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจให้เกิดความเข้มแข็งซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบอำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ควรมีการเสริมสร้างผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางที่ชัดเจนและมีเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยพินิจ เครือเหล่า ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ด้านพัฒนาบุคลากร คือ ควรมีการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองเพื่อเป็นวิทยากรด้านการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหล่า ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านพัฒนาบุคลากร ไว้ว่า ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ คือ ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับด้านการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้บูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส พัฒนศิริ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ได้เสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จไว้ว่า ควรจัดให้นักเรียนมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบโครงการหรือนิทรรศการ เพื่อประเมินผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับ บอทเทอรี (Bottery) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำ, ธรรมชาติของความพอเพียงและความยั่งยืนของการศึกษา ซึ่งกล่าวว่า เหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อประโยชน์ในการเป็นผู้นำที่ยั่งยืนและโลกที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มีค่ามัธยฐานอันดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการจัดการอบรม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจของบุคลากรภายในสถานศึกษา

2. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่ามัธยฐานอันดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ควรศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2

3. ควรศึกษาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

รายการอ้างอิง

- Best, John W. **Research in Education**. New York: Prentice, 1970.
- Bottery, Mike "Leadership, the Logic of Sufficiency and the Sustainability of Education." **Educational Management Administration & Leadership** 40, 4 (April 2012): 449-463.
- Krejcie, Robert V., and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities." **Journal for Education and Psychological Measurement** 3, 7 (November, 1970): 608.
- Likert, Rensis. **New Pattern of Management**. New York: McGraw-Hill, 1992.
- Lunenburg, Fred C., and Allen C. Ornstein. **Educational Administration: Concepts and Practices**. 6 ed. Belmont CA: Wadsworth Cengage Learning, 2012.
- Philip, Young P. "A Bottomup Definition of Self-Sufficiency Voices from Low-Income Jobseekers." **Qualitative Social Work** 8, 3 (September 2009): 357-376.
- Unger, Danny. "Sufficiency Economy and the Bourgeois Virtues." **Asian Affairs: An American Review** 36 (2009): 139-156.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **เอกสารแนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552.
- . **แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ดี, 2553.
- . **คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2559.
- ณัฐพร เอี่ยมหุ่่น. "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8." **วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 2561, 2561.
- ณัฐสรณ์ เกตุประภากร. **วัฒนธรรมองค์กรยั่งยืนกับเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์, 2564.
- นิพนธ์ กิनावงศ์. **หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารและการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: พิษเนศ, 2558.
- บุญมา มาดี. **การจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง**. เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565. เข้าถึงได้จาก

<http://krabi.nfe.go.th:800/19/?name=news2&file=readnews&id=38>.

ประหยด พิมพา. "การศึกษาไทยในปัจจุบัน." วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
ร้อยเอ็ด 7, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2561): 243.

ปริญานูช ธรรมปิยา. **วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. พิมพ์ครั้งที่ 5
กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2556.

"พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542." **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 116, ตอนที่ 74 ก (19
สิงหาคม 2542): 28.

พิชญาดา สิงห์เลิศ. "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสหวิทยา
เขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18." วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2560.

พินิจ เครือเหลา. "การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนพิทยาลงกรณ์
พิทยาคม." การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2561.

มัลลิกา สีดาเดช. "ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2563.

รัตนา หลวงกลาง. "แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2."
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 9 (เมษายน 2558): 589.

วิจิตร วรุตบางกูร. **ศิลปศาสตร์น่านู้สำหรับผู้ผู้นำ**. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น, 2558.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. **การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน**. เข้าถึงเมื่อ 1
มิถุนายน 2565. เข้าถึงได้จาก <http://www.wiruch.com/articles%20for%20article/article%20sufficiency%20economy%20mgt%20admin.pdf>

สมบูรณ์ พรรณนาภพ. **หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2558.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. **รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2563**. สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2,
2564.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร:
พริกหวานกราฟฟิค, 2560.

———. **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552- 2561)**. กรุงเทพมหานคร: พริก
หวานกราฟฟิค, 2553.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560.

———. **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565. เข้าถึงได้จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=2618.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. **คู่มือตัวอย่างความสำเร็จ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเภทองค์กรภาครัฐในส่วนภูมิภาค**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2556.

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. **คู่มือการขับเคลื่อนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2650.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564**. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

อภิชัย พันธเสน. **สังเคราะห์องค์ความรู้เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: กองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2560.

อำพล เสนาณรงค์. **องคมนตรีของคนไทยช่วยกันเผยแพร่เศรษฐกิจพอเพียง**. เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2565. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/OOL/View News.aspx>.

ที่ อว 8612.2/348

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

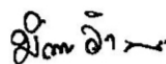
15 สิงหาคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน

ด้วย นายธงชัย ตีมูลพันธ์ รหัสประจำตัว 630620066 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสหวิทยาการวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน และครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขออนุญาตจากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียน
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

3. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ของโรงเรียนในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ข้อมูลที่ได้จะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอโดยภาพรวม คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อคำถามตามสภาพความเป็นจริง ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย นายธงชัย ดีมูลพันธ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 30 ปี () 31 – 39 ปี
() 40 – 49 ปี () 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี () ปริญญาโท
() ปริญญาเอก () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ตำแหน่งปัจจุบัน

() ผู้บริหารสถานศึกษา
() ครู

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 10 ปี () 11 – 20 ปี () 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง ขอความกรุณาตอบแบบประเมินโดยตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเลือก
ความคิดเห็น โปรดตอบแบบประเมินให้ครบทุกขั้นตอนและทุกข้อความคิดเห็นตามความคิดเห็นของ
ท่าน

เกณฑ์ระดับความคิดเห็นของการพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	ผลการประเมิน อยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	ผลการประเมิน อยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง	ผลการประเมิน อยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	ผลการประเมิน อยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง	ผลการประเมิน อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา						
1	มีนโยบายย่นย่อให้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี					
2	ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา					
3	ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา					
4	นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา					
5	มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้					
6	ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัด กิจกรรมการเรียนรู้					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
7	ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8	นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
9	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
10	ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการ งบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
15	มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตาม มาตรฐานการเรียนรู้					
16	มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการทำงานหน่วยการเรียนรู้ หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
17	มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
18	มีแผนจัดการเรียนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆตามมาตรฐานการเรียนรู้					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
19	คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ					
20	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ					
21	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
22	จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
23	จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
24	ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน					
25	จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
26	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
28	จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้					
ด้านการจัดกิจกรรมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
29	มีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
30	จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
31	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
32	ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
33	นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
34	มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”					
35	จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
36	ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
37	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
38	ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
39	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
40	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
41	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม หรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
42	ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
43	นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินงานกิจกรรม เพื่อ สังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา						
44	มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้าง ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
45	มีการจัดการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่					
46	ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ					
47	จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของ สถานศึกษา					
48	ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					
49	นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/ กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
50	ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ						
51	คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง					
52	คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง					
53	บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
54	บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
55	บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์					
56	บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ					
57	บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรมและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์					
58	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา					
59	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ					
60	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม					
61	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม					
62	ผู้เรียนปฏิบัติตน ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม					

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างยิ่ง

ที่ อว 8612.2/437

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กันยายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิจัย
เรียน

ด้วย นายธงชัย ตีมูลพันธ์ รหัสนักศึกษา 630620066 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้
ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนใน
สหวิทยศึกษาวังสรีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อนำไป
ประกอบการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้การสัมภาษณ์

1. นางสาวศุภลักษณ์ ศรีจินดา
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนสองคอนกลาง
ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
2. นางเกศแก้วลักษณ์ กฤษอดุลยวิทย์
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนสองคอนกลาง
ทำหน้าที่ รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
3. นางประทุม สาฤทธิ
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนหาดสองแคว
ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
4. นางสาวจิรวรรณ ขำวารี
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนบ้านฝั่งสามัคคี
ทำหน้าที่ รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
5. นายไชยา สีสมา
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนวัดพระพุทธบาทน้อย มิตรภาพที่ 69
ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
6. นางสาวศุภนธ์ โสदानิล
ตำแหน่ง ครูชำนาญกาญพิเศษ โรงเรียนวัดพระพุทธบาทน้อย มิตรภาพที่ 69
ทำหน้าที่ รับผิดชอบโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง “แนวโน้มนำการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2”

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ

ตำแหน่ง

โรงเรียน

ตอนที่ 2 แนวโน้มนำการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.81)
ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงเป็นอย่างดี ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มนำการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 อย่างไร

1. แนวโน้มนำการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการ
บริหารจัดการศึกษา

.....
.....
.....

2. แนวโน้มนำการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านหลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....

3. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านการจัด
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

4. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านพัฒนา
บุคลากร

.....

.....

.....

5. แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
ในสหวิทยศึกษาวังสีทา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ด้านผลลัพธ์/
ภาพความสำเร็จ

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้บันทึก

(นายธงชัย ตีมูลพันธ์)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายธงชัย ดีมูลพันธ์
วัน เดือน ปี เกิด	25 กุมภาพันธ์ 2534
สถานที่เกิด	สระบุรี
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2547 สำเร็จการศึกษาประถมศึกษา จากโรงเรียนวัดโคกเสลา จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา จากโรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2563 เข้ารับการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	29 หมู่ 1 ตำบลห้วยป่าหวาย อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

